

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BÄRNAVÄNNEN

N:o 43
22 Okt.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

22 årg.
1905

Vår öfverstepräst.

Ebr. 7: 23—28.

Under gamla förbundets tid och i den israelitiska gudstjänsten kallades den förnämste bland prästerna *öfverstepräst*. Dennes förnämsta uppgift var att leda öfverläggningarna i de äldstes råd samt att frambära försoningsoffret på den årligen återkommande stora försoningsdagen.

Öfversteprästen var härigenom en förebild för vår frälsare, men en svag och ofullkomlig förebild.

Den judiske öfversteprästen var bara en svag, syndig och dödlig människa liksom vi alla. Han måste först offra för sina egna synder och sedan för folkets, då han i det allra heligaste frambar offerdjurets blod.

Jesus däremot är den fullkomlige öfversteprästen. Han har offrat ett offer så stort och betydelsefullt, att det gäller för eviga tider till försoning för våra synder. Och det offret var hans eget lif och blod, som han frambar i sin död på korset. Detta stora offer gaf Jesus af kärlek för oss alla: "Såsom Jesu kärlek var, aldrig någons varit har".

Jesus är vår evige och oförgänglige öfverstepräst. Därför att Jesus var helig, oskyldig och obesmittad och härigenom skild från oss syndare, kunde döden icke behålla honom. Han uppstod ur grafven och frambar lif och oförgänglighet i ljuset. Han frambar lif och oförgänglighet åt oss alla, som tro på honom och älska honom. Ja, det finnes lif i honom för alla människor i hela vida världen.

Bland det allra bästa och största som vi läsa om Jesus såsom vår öfverstepräst är det, att han alltid lefver för att bedja för oss, och att han sitter på Gud faders högra sida i himmeln och manar godt för oss. Låtom oss stanna och begrunda hvad detta innebär.

Du är ett litet svagt barn här på jorden, utsatt för många faror och bekymmer. Men du kan förtröstansfullt lyfta ditt öga och ditt hjärtas tanke upp mot himmeln till din store öfverstepräst och utbedja dig hans beskydd och hans beskärm. Ty han ser med välbehag ned på dig, om du är ett fromt och snällt barn, och beder till Gud för ditt väl.

Och är du ett sjukt eller fattigt barn, som just ingen jordisk hjälpare har — du behöfver ändå icke förtvifla eller gå under i lifvets strid. Se blott uppåt till din öfverstepräst och bed honom om hjälp för hvarje dag. Han skall låta himmelskt solljus falla in i ditt hjärta och på ditt lifs väg, om du stadigt håller dig till honom, ty han är mild och ett fäste i nödens tid, och han förbarmar sig öfver de elända och hjälper dem härligen. Ja, han är till och med god mot de otacksamma, som intet fråga efter honom, och därför beder han och manar godt jämväl för dem.

Och har du blifvit frestad och fallit i synd, så får du ändå icke förtvifla. Du skall tvärtom då gå så frimodigt du kan fram till nådastolen, till din förklarare och upphöjde öfverstepräst, hvilketens största storhet är den, att han då icke stöter bort dig. Han tänker då på, att han varit frestad i allt liksom vi, och han låter den botfärdige få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid.

J. B. G.

Kärleksgärningar.

Lilla Stina skickades en dag af sin mamma till visthusboden för att hämta någonting åt henne. Där utanför stod en man och sågade ved och midt framför boddörren låg en stor hög. Stina klättrade försiktigt öfver vedhögen, men då hon skulle gå tillbaka, kom vedhuggaren och lyfte henne varsamt öfver den. "Så där, min flicka", sade han, "jag var rädd att du skulle falla, och det hade jag inte velat."

Stina tackade honom vänligt, och då hon kom in berättade hon för sin mamma, huru snäll vedhuggaren varit. "Kan jag inte få ge honom någonting godt, mamma?" frågade hon.

"Jo visst, men hvad skulle du kunna ge honom?"

"Det där stora, röda äpplet, som du gaf mig i morse, kanske? Kunde inte det gå an?"

"Jo, visst går det an."

Stina sprang åter ut till vedhuggaren. "Var så god", sade hon.

"Tack, tack, du är en snäll flicka", svarade denne. "Men om jag nu får göra med äpplet som jag vill, så tar jag det med mig hem till min stackars lille John."

"Hvem är John — är det er gosse?"

"Ja, och han är ofärdig, stackare. Då han var mycket liten, kom han en dag för nära elden, som antände hans kläder, och då han för tillfället var lämnad utan tillsyn, brände han sig svårt. Men han är ett godt och snällt barn. Får jag ta med mig det här äpplet hem åt honom?"

”Ja, mycket gärna“, svarade Stina. Hon sprang andtruten in till sin mamma och frågade, om hon icke också skulle få skicka John sin lilla trähäst med soldaten på ryggen, och det hade modern naturligtvis ingenting emot.

”Se här“, sade hon till vedhuggaren, ”tag den här med till John och hälsa honom så mycket ifrån mig. Jag skall be mamma, att jag får gå och hälsa på honom någon dag.“

Då vedhuggaren om kvällen kom hem, satt lille John redan vid fönstret och väntade på honom. Han blef så glad öfver hästen och äpplet, att han kysste båda delarne. ”Hon är bestämdt en snäll flicka“, sade han, ”jag önskar, att jag kunde gå till henne och tacka henne.“

Efter en stund fortfor han litet tveksamt: ”Far, jag ville gärna ge mitt äpple åt den där stora gossen, som brukar göra grimaser åt mig, när han går förbi och jag sitter vid fönstret.“

”Jakob Nordström, menar du? Hvarför vill du ge honom äpplet? Inte kan du väl tycka om honom, som är så stygg mot dig?“

”Åhnej, inte tycker jag just så mycket om honom, men jag ville inte gärna vara ond på honom heller“, svarade gossen.

Dagen därpå satt John åter vid fönstret och spanade efter om inte Jakob skulle gå förbi. Slutligen fick han se honom och vinkade åt honom. ”Se här Jakob, skall du få mitt stora, vackra äpple“, sade han. ”Jag vill inte vara ond på dig, men jag önskade att du vore snäll mot mig. Jag rår inte för att jag är ofärdig, det vet du nog.“

Jakob blef mycket förlägen och ville

först icke taga emot äpplet, men John bad honom så enträget, att han till slut tog det.

”Det är underligt att John är så snäll mot mig, fast jag så ofta har gjort narr af honom“, tänkte han. ”Det var i alla fall dumt af mig att ta emot hans äpple, ty han får säkert inte hälften så många äpplen som jag. Om jag inte gjorde honom ledsen, så skulle jag lämna honom det tillbaka.“

Då Jakob kom hem, var han ovanligt vänligt stämd och delade äpplet emellan sina två små systrar. Detta var någonting särdeles ovanligt, och de sågo förvånade på honom.

Men efter den dagen gjorde han ej narr af John mera. När han nu gick förbi den lille krymplingens fönster, hälsade han vänligt, och detta glädde John mycket. Så småningom blefvo de båda gossarne goda vänner, och ibland hade Jakob med sig nötter och äpplen åt den lille gossen. Han förklarade till och med en gång, att han vore villig att fånga en fågel åt John, så att denne kunde få litet fågelsång inne i sin kammare.

”Nej, gör inte det“, bad John. ”Det är nog ibland litet ledsamt för mig att alltid sitta inne, men jag är van vid det. Fågeln däremot är van vid det fria lifvet ute i skogen, och han skulle nog inte trivas här inne.“

Då tog Jakob skott af växter, och dessa satte han i krukor. John skulle få vattna och sköta dem. Och båda gossarne glädde, när blomskotten växte och grönskade i det enkla hemmet. —

Så kan en enda kärleksgärning locka fram många andra.

Doktor Barnardo och hans barnhem.

Med porträtt och flera teckningar.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Jag gick dock först till mitt hem och gossen följde tätt efter mig: Klapp, klapp, klapp, smällde hans nakna fötter mot den iskalla gatan och med hän-

derna sökte han hålla ihop trasorna öfver bröstet. I mitt hem fick han stanna i tamburen, medan kaffet kokades. Då måltiden var färdig, kallade jag in honom och

satte honom midt emot mig vid bordet i närheten af den flammande brasan.

Stackars gosse, hur han åt och drack! Jag riktigt häpnade öfver huru han slök alltsammans med vild glupskhet. Maten, värmen och den ljufliga lindringen i nöden löste snart tungans band. Han berättade hela sin historia, än såsom svar på mina frågor, än själfmant på ungefär följande sätt:

”Jag såg aldrig min far. Mor var alltid sjuk, och när jag var mycket liten, kom hon på fattigsjukhuset och jag i fattigskolan. Där var nog bra, men när mor dog, sprang jag min väg.“ — ”Huru länge sen är det du gjorde detta?“ — ”Vet inte riktigt, herre, men om jag räknar efter, är det nog fem år sen.“ — ”Och hvart tog du sedan vägen?“ — ”Jag kom tillsamman med en hop pojkar nere vid Wappingvägen, där bodde en fru, som hade känt mor, och hon lät mig ligga i en vedbod och gaf mig ibland en matbit. Så gjorde jag små tjänster åt en skeppare, som hade en skuta på floden. Där bodde jag och hjälpte honom lasta. Men han var så elak, han slog mig och lät mig svälta och vakta hans skuta, då han var borta i flera dar.“

”Men hvarför sprang du inte din väg?“ — ”Det skulle jag ha gjort, ser herrn, men Svärjare-Dick, såsom de kallade honom, riktigt svor på, att han skulle ta lifvet af mig om jag rymde. Han hade en stor hund, som han lät nosa på mig. Hunden skulle i blinken vädra upp mig och bita mig. Det gjorde han för resten ändå, när Dick var full och tussade hunden på mig ”bara på lek“, som han sade. Men titta ska herrn få se hvilken lek“. Härvid kaflade han upp trasorna kring sina ben och visade mig flera djupa ärr efter hundens tänder. ”Vidare ska jag säga herrn, att jag stannade länge kvar hos Dick. Men så en dag kom det en herre ombord och talte om att Dick låtit värfva sig till soldat och jag sade genast till den främmande herrn: ’Herre, vill ni hålla den här hunden ett ögonblick där nere?’ Därpå gick han ned i kajutan med

hunden, och jag drog för luckan för dem begge två och — hejsan! — så hoppade jag i land och sprang för lifvet ända till Meat Market.“

Gossens ögon tindrade vid denna berättelse. ”Ack, herre“, fortsatte han, ”det var skönt att slippa stryk och ej behöfva vara rädd. Jag tänkte nu få härliga dagar, isynnerhet som människorna voro snälla mot mig och gafvo mig en slant och en matbit. Men de större gatpojkarne voro lika elaka som Svärjare-Dick. Jag fick ej gå med dem, utan gick för mig själf.

I Dr Barnardos väntsal.

Men det allra värsta var ohyran. Jag fick aldrig någon ro för den; ständigt kände jag den krypa på kroppen. Bäst var det när jag låg ute. Två gånger har polisen satt mig i häkte för att jag sofvit ute. Ibland har polisen tagit fatt på mig, men släppt mig igen med en spark eller en örfil. Sedan kölden kom i vinter har det varit riktigt svårt, jag har sofvit ute hvar natt med nästan tom mage, jag har inte haft någon tur.“

”Nå, Jim“, frågade jag — han sade sig heta James Jervis — ”skulle du vilja

BARNAVÄNNEN.

Oscarsgrufvan vid Malmberget.

Vinterbild från Malmberget.

komma i ett godt hem och alltid få fullt upp med mat och dryck och få rena, hela kläder och slippa ohyran och få vänner som vårdade dig och lärde dig arbeta?"

"Ja, det skulle vara bra för mig, snälla herre, det är alldeles säkert", svarade han utan tvekan.

"Välän då, Jim, jag skall se till hvad jag kan göra för dig. Men hör du, vet du min gosse, vet du af någon annan värld än den vi nu lefva i, en bättre, ljusare och skönare värld, där små gossar slippa frysa och svälta och lida?"

"Ja då, herre, det är himmelen det." — "Ja, Jim, det är himmeln, men den som vill komma dit måste älska och lyda Gud och den han har sändt, Jesus Kristus. Vet du någonting om Jesus Kristus?"

Han började ifrigt nicka med hufvudet och svarade: "Ja, herrn, det vet jag." — "Nå, hvem är han då?" — Gossen såg sig omkring i rummet med en skygg blick, sänkte rösten och hviskade: "Det är påfven i Rom."

Jag ryckte till af idel förvåning. "Hvad menar du med detta, min gosse? Hvem har sagt dig detta?"

"Ingen, herre, men jag vet det ändå. Mor brukade innan hon dog alltid göra så här, när hon talade om påfven" — härvid gjorde Jim korstecknet öfver bröstet — "och den dagen när hon dog på sjukhuset, kom en svartklädd herre och talade med henne och mor grät, och sedan började de tala om Herren, och bägge två gjorde korstecknet."

"Således tror du, att emedan din mor gjorde korstecknet när hon talade om Jesus och när hon talade om påfven, menade hon samma person?"

"Ja, herre, det tror jag och det gjorde hon också."

Jag upphörde med mina frågor, drog gossen närmare eldbrasan och började tala med honom om Jesus, som föddes i Betlehem, om hans lif i kärlek och om hans död på korset till försoning för våra synder. Jim började härvid att gråta och sade: "Ack herrn, det var värre än när Svärjare-Dick plågade mig."

Jag böjde mina knän och bad Gud välsigna den lille värnlöse från gatan och alla hans likar. Och sedan följdes vi åt ut för att söka upp dessa. (Forts.)

Svenska bilder.

Malmberget.

Med flera teckningar.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Själftva grufvorna ligga på en skogklädd höjd, till hvilken en bekväm landsväg leder. Här sker malmbrytningen genom nedsänkning i berget, ehuru grufvornas botten ännu så länge ligger ett godt stycke högre än järnvägen, hvarför malmen från "Upplandsgrufvan", "Oscarsgrufvan" med flera forslas nedåt på rutschbanor till malmvagnarna.

Det var lördagen den 8 juli vi kommo till Malmberget. På aftonen voro söndagskolbarnen och äfven många äldre samlade i missionshuset, då jag talade till dem om barnavännen Jesus, som för de små öppnar sin famn och sitt rike. Dessutom

sjöng jag för barnen här såsom på hvarje plats några små sånger. För mig äro sådana stunder riktigt dyrbara, och efter hvad jag kunde förstå af den uppmärksamma och intresserade barnaskarans ut hållighet och glada, leende blickar, var stunden värderad äfven af dem.

På söndagen talade vi till de äldre på förmiddagen och på eftermiddagen var anordnad en missionsfäst. Det var ju den 9 juli 1905, offerdagen för Svenska Missionsförbundets verksamhet. Här bland vännerna i Malmberget var intresset varmt. Den rymliga lokalen var till trängsel fylld, och Walldén höll ett kraftigt mis-

sionsföredrag. På kvällen talade jag till ungdomen om nödvändigheten af en sann och lefvande gudsfruktan för att kunna lefva lifvet rätt och lyckligt.

Det var egendomligt och för oss synnerligen angenämt att här uppe i Lappland träffa två forna uppsalafamiljer och att få gästa hos dem. Många vänner sågo vi nu för första gången, men alla voro de hjärtliga och välvilliga. Tvenne troende förmän vid grufvorna följde oss och visade oss gruffältet samt åtskilliga vackra mineralfynd, som de hittat under årens lopp. En af dem ägde ett riktigt litet skatteskrin fullt af bergkristaller, rubiner och en hel del andra stenar, som lyste och gnistrade.

Från Malmberget, Gellivara och hela trakten däromkring ser man en väldig

bergshöjd, som sträcker sina skogklädda sidor vidt och bredt omkring. Det är *Gellivara Dundret*. Dess topp ligger 823 meter öfver hafvet, och på norra sidan af dess väldiga massa synas sommarn öfver några snödrifvor, som aldrig smälta utan förstoras och stärkas hvarje ny vinter.

Tiden medgaf ej en bestigning af Dundret, men vi sågo dess sidor belysta af solen midnatten mellan den nionde och tionde juli. Vägen dit upp är väl utstakad och på fuktiga ställen spångad. Ehuru den uppgår till fulla 5 kilométer, göres uppstigandet på omkring två timmar. Men, som sagdt, vi fingo försaka utsikten från den mäktiga fjällmassans krön, där turistföreningen har en paviljong, som dock nu mera lär vara klent underhållen.

(Forts.)

Ett solens barn.

Af *Alcock*.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Med undantag af Cantut, Ollontay och några andra gossar voro nu alla öfvertygade om främlingens skuld och afhandlade blott frågan om man skulle meddela föräldrarna hvad man trodde sig veta eller vänta därmed någon tid.

Manco måste ju i alla fall snart besluta sig om han skulle fly eller lämna tillbaka chuspan och taga emot straffet.

Yachani var lika mycket uppbragt öfver Sayris dumma och illasinnade angrepp som öfver främlingens fel. Han kände sig i viss mån ansvarig för honom såsom familjemedlem.

"Han skall aldrig mer hvila under min faders tak", sade han mycket bestämdt, i tysthet glad öfver att han ej behöfde befara något motstånd från sin mors sida, emedan hon gått till en annan by för att gästa hos släktingar.

När sålunda Manco om kvällen vid vanlig tid bad att få komma in, visade Yachani honom verkligen med hårda ord på dörren.

"Hvarför vill du inte släppa mig in?" frågade Manco, vänlig som alltid.

"Emedan jag icke vet, hvem du är och emedan vi här i Caxa inte tåla sådana som du", svarade Yachani.

"Du vet visserligen icke, hvilken du har framför dig", ljöd det lugna svaret. "Men om du icke vill öppna din dörr för mig, så skall jag väl söka mig härbärge i skogen." Därvid vände han sig långsamt bort.

"Vänta ett ögonblick!" ropade Yachani, hvilken nu började känna något medlidande med kamraten. "Du måste vara hungrig, och du skall ej gå utan kvällsmåltid."

Och han bjöd honom ett stort stycke bröd och torkadt kött.

"Nej", sade Manco bestämdt, "jag tager icke någon föda af den som vägrar mig tak öfver hufvudet." Och utan att ännu en gång se sig tillbaka gick han in i skogen, klart belyst af månskenet.

Det hade blifvit ganska kallt. Vintern nalkades, och Andernas snötäckta bergs-

toppar sände sin kyla ned öfver den lilla byn vid deras fot.

Manco tycktes dock hvarken frukta ensamheten eller kölden, ty han såg med ett ljusst, nästan skälmskt leende upp till månen, hvilken af indianerna kallas Puilla och äras såsom Yntys den ärorikes brud.

“Om Yachani visste!” sade han för sig själf. När han hunnit förbi de sista husen i byn och kommit fram till skogsbrynet, hörde han bakom sig lätta, hastiga steg.

“Är det du, Ollontay?” frågade han sakta.

“Ja“, hviskade den lille, “jag har med mig din Yacollo. Det är kallt i kväll, och du måste frysa utan din duk.“

“Jag tackar dig, du goda barn!“

“Och här är bröd och kött“, fortfor Ollontay ifrigt. “Du kan godt äta det, ty det tillhör hvarken Yachani eller hans mor — det är min kvällsvard.“

“Och du vill ge mig den utan att själf äta?“

Ollontays ansikte strålade.

“Jag vill se dig äta. Jag gläder mig så åt detta. Käre Manco, gör mig till viljes och tag min del.“

“En anspråkslös glädje att själf vara hungrig och se en annan äta!“

“Jag håller af dig.“

Manco lade kärleksfullt sin arm omkring gossens smala skuldror.

“Så vilja vi då bägge låta din kvällsvard smaka oss godt“, sade han leende.

De bredde ut kappan på den kalla, daggiga marken under träden och förtärde sin enkla måltid.

“Men du är för liten att i denna köld sofva ute“, sade Manco, “kom, jag vill följa dig hem.“

“Nej, nej“, ropade Ollontay förskräckt, “jag fryser inte. Tala hellre om en berättelse för mig och låt mig sitta bredvid dig. Jag ville så gärna höra något om Inka och hans förfäder och om Cuzko, den lysande staden. Och tänk bara, hvad Yachani skulle slå mig, om jag måste säga honom hvar jag hade varit.“

(Forts.)

Brevväxling med de små.

Prisuppgift n:o 21.

Från vidder blånande höga,
Dit spanande tanken går,
Men aldrig ett människoöga,
Ej starkaste örnvinge när,
Jag kom som en främling till jord
Säg, vet du mähända mitt ord?

Om från mig ett tecken blir bortå,
Då får du en nyttig sak,
Som täljer båd' långa och korta
Så vägar som ångar och tak.
Du lätt nog finner den saken,
Om tanken hos dig blott är vaken.

Prisuppgift n:o 22.

Räkneuppgift.

En förmögen landtman hade i sitt testamente förordnat om sin kvarlätenskap på följande sätt: Äldsta barnet skulle erhålla ett tusen kronor samt dessutom elftedelen af den öfriga förmögenheten. Det barn, som var närmast i ålder, skulle få två tusen kronor samt elftedelen af den öfriga förmögenheten o. s. v. Hvarje barn ettusen mer än det närmast föregående och dessutom elftedelen af den återstående förmögenheten.

När arfskiftet sedan kom till stånd, befanns det, att hvarje barn fått lika mycket och att hela förmögenheten fördelats lika mellan barnen. Huru mycket hade hvarje barn fått, och huru stor var faderns förmögenhet från början?

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 30 Okt.—5 Nov. 1905.

- M. 30. 4 Mos. 13: 31—14: 10. *Israels spejare.*
T. 31. v. 31. *Josua och Kaleb.*
O. 1. v. 32—34. *De öfrigas feighet och falskhet.*
T. 2. v. 1—4. *Menighetens feighet och fruktan.*
F. 3. v. 5. *Moses och Arons sorg.*
L. 4. v. 6—9. *Josuas och Kalebns trosfrimodighet.*
S. 5. v. 10. *Israels otro och våldsamhet.*

Söndagsskoltext för den 5 Nov.

4 Mos. 13: 31—14: 10.

Minnesvers: Ebr. 3: 19. Och vi se, att de icke kunde inkomma för otros skull.